

højtærede Statsminister var med til at stille dette Krav og gennemføre en Lovgivning derom, og Kravet blev ført ud i Livet, Afstemningen fandt Sted. Herimod siger den højtærede Statsminister: Ja, men det var jo en ganske særlig Sag. Jeg tror at turde sige, at det ærede Medlem Hr. Johannes Lou har Ret i den Betragtning, at det Spørgsmaal, som her foreligger, er ogsaa en for Danmarks hele Stilling særdeles betydningsfuld og vidtrækkende Sag, jeg skulde endda tro, at Afgørelsen deraf ikke er mindre vigtig for Landets Stilling, end Spørgsmaalet om de vestindiske Øers Tilknytning til Danmark i sin Tid var. Partiet Venstre har dernæst været meget ivrigt for at faa indført i selve Grundloven Bestemmelser om Folkeafstemning, endda i skærpet Skikkelse. Tanken, Systemet er man altsaa i Virkeligheden gaaet ind paa, men nu vender man sig mod det i dette afgørende Spørgsmaal. Efter min Opfattelse vil det, hvis det parlamentariske Liv vedblivende skal antage tilfredsstillende Former, vise sig nødvendigt ved Siden af Rigsdagens Afgørelse i adskillige Tilfælde at sætte Folkeafstemning. Dette hænger ikke mindst sammen med, at vi er kommet bort fra den gamle Tilstand, hvor der paa Valgdagen stod to Partier overfor hinanden, som prøvede at vinde Flertal for sig i Befolkningen, vi staar nu og højst sandsynlig ogsaa i Fremtiden med en firdelt eller femdelt Rigsdag med flere og flere Partier. Men Følgen deraf er, at naar store Sager skal afgøres, vil det tidt gaa, som det gaar nu, og som det gik i 1909: at de Lovforslag, der til syvende og sidst har Mulighed for at samle et Flertal, er ikke et Udtryk for noget af de Programmer, paa hvilket noget af Partierne gik til Valg vedrørende det paa gældende Spørgsmaal; det bliver en eller anden Overenskomst mellem to forskelligartede Partiers mere eller mindre forskellige Programmer. Ikke mindst dette gør det til en Nødvendighed, at naar saadanne Overenskomster er kommet til at foreligge, maa Vælgerne faa Lejlighed til at træffe deres Afgørelse i Spørgsmaalet.

Nu siges der her overfor os atter og atter, at naar vi hævder, at der ikke er et Flertal for disse Forslag, saa har vi Uret deri. Det forekommer mig imidlertid, at det bedste Bevis for, i hvilken Grad vore ærede Modstandere selv føler, at de har Flertallet imod sig i Befolkningen med Hensyn til disse Spørgsmaal, er den Haardnakkethed, hvormed de stadig modsætter sig Tanken om en Folkeafstemning.

Imidlertid er det jo saaledes, at ikke alle Medlemmer af de to ærede Regeringspartier er Modstandere af Folkeafstemningen. Det ærede Medlem Hr. Johannes Lou har tidligere overfor Befolkningen udtalt sig som Tilhænger af Folkeafstemning, og det ærede Medlem har i Gaar udtalt, at han ogsaa her i Tinget i Overensstemmelse hermed vilde give sin Stemme til det af os stillede Ændringsforslag om Folkeafstemning, idet han i øvrigt ønskede, at Lovforslaget skulde gaa sejrrigt gennem Tinget og blive godkendt ved den Folkeafstemning, som han agter og er villig til at medvirke til. Men ogsaa andre Medlemmer indenfor de to Flertalspartier har jo udtalt sig for Folkeafstemning; det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard har overfor mig og overfor den Vælgerforsamling, med hvilken vi drøftede Spørgsmaalet, givet det mest afgørende Tilsagn om at yde sin Medvirkning til, at denne Sag før sin Afgørelse blev forelagt Befolkningen til Afstemning. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har, som det er ærede Medlemmer af dette Ting bekendt, afgivet det samme Tilsagn, endda med meget skærpente Tilføjelser. Vi staar da saaledes, at i hvert Fald nogle Medlemmer af Flertalspartierne overfor den danske Befolkning har bundet sig i dette Spørgsmaal. Jeg haaber, at de ved den Afstemning, som forestaar, vil stemme i Overensstemmelse med deres tidligere Tilsagn, og jeg haaber, at andre Medlemmer af Partierne vil gøre det samme, og jeg beklager meget, at den højtærede Statsminister har fundet det nødvendigt at lægge et politisk Tryk paa alle Medlemmer af de to Partier for at forhindre dem i at afgive deres Stemmer for det Forslag, om hvilket han ved, at flere af dem paa Forhaand er bundet til at stemme for det ved deres Tilsagn overfor den danske Befolkning. — Jeg for mit Vedkommende skal da anbefale, at man vedtager det stillede Ændringsforslag og saaledes sikrer sig, at denne Sag ikke afgøres, uden at der staar et Folkeflertal bag den, som har virkelig Tillid til den Ordning, som bliver truffet.

Boa: Den Serie korte Bemærkninger, der i Gaar lagde sig som en mild Regn omkring de stillede Dagsordener, gav ogsaa en frodig Jordbund for en Del politisk Ukrudt, der søgte at skyde op og skjule og kvæle det egentlig saglige og reelle i det, vi forhandlede. Dette politiske Ukrudt satte et særlig frodigt Skud, da det ærede Medlem Hr. Korsgaard erklærede, at jeg og mit Parti nu for anden Gang løb Minister-